

Motion till riksdagen

1988/89:Jo856

av Arne Andersson i Ljung (m)

Den centrala viltskaderegleringsfonden m.m.

Riksdagen fattade våren 1987 i enlighet med prop. 1986/87:58 beslut om "Om jaktlag, m.m.". Förslagen hade beretts i Jakt- och viltvårdsberedningen och presenterades i dess betänkande "Vilt och jakt" (SOU 1983:21).

Av såväl beredningens som propositionens förslag framgår entydigt att regeringen liksom tidigare får meddela föreskrift om att den som jagar dels skall betala en årlig avgift (jaktvårdsavgift) och dels en fällavgift för visst vilt.

Jaktvårdsavgifterna skall bilda en central fond som efter regeringens bestämmande får användas för angivna jaktliga ändamål.

Den s.k. fällavgiften som i allt väsentligt tillförs medel från fällavgift på älg bestäms av länsstyrelsen och är främst avsedd att finansiera skador av älg, kron- och dovvilt på jordbruk och i trädgårdsnäringen. Härutöver *kan bidra* till jaktens administration tas ur fonden. Fondmedlen förvaltas av länsstyrelsen.

Då regeringen utformat viltskadeförordningen har denna formulering blivit långt mer förpliktigande gentemot fonden. Således anförs där att fonden *skall svara* för kostnaderna för jaktens administration. Denna är ett avsteg från såväl beredningens intentioner som propositionen och riksdagens beslut.

En central viltskaderegleringsfond har tidigare erhållits genom att 40 procent av länens viltskaderegleringsmedel har inbetalts till den centrala fonden.

Jakt- och viltvårdsberedningen tog ställning för att den centrala fonden i dess nuvarande form skulle upphöra. Länen skulle i princip stå för sina egna kostnader. Incitamentet för detta skulle vara en i förhållande till skadeobjekten anpassad älgstam.

Beredningen uttryckte dock att fällavgiften sattes så att visst belopp av varje avgift skulle kunna gå till gemensamma kostnader för viltvården i landet. Som ledamot av beredningen vet jag att beredningens uppfattning var att allt efter behovet beloppet skulle ligga inom en ram vid 5–10 procent av varje avgift. Beträffande älgstammens storlek i förhållande till skadeeffekten och fonden skrev beredningen följande:

Ansvaret för att älgstammen anpassas till lokala och regionala förhållanden kommer att ligga på länsvilt nämnderna och länsstyrelserna. Mot den bakgrunden bör enligt beredningens mening också det ekonomiska ansvaret för älgskadorna på gröda knytas till länsstyrelserna. Inom en inte alltför lång tid bör en sådan anpassning av älgstammens storlek ha skett att balans uppnås inom varje län mellan inflytande fällavgifter och den skadeersättning

som betalas ut. En sådan anpassning har för övrigt redan förmärkts under senare år. Under 1982 har t.ex. endast ett par län *inte* klarat av att betala ersättningar för älgskador av det egna länets viltskademedel. Beredningen föreslår därför att regleringsfonden avvecklas efter en lämplig övergångstid. De länsvisa fonderna bör däremot behållas. Det bör i fortsättningen ankomma på länsstyrelserna att bestämma fällavgifternas storlek. Liksom hittills bör regeringen besluta vilka avgifter som högst får tas ut. Det bör ankomma på länsstyrelsen att med medel ur länets viltskadefond finansiera ersättningen för klövviltskador på gröda eller trädgårdsordning och *vissa kostnader* för länsviltnämnderna. Liksom hittills skall länsstyrelserna ur fonderna kunna lämna bidrag till förebyggande av skador av det slag som nyss nämnts samt bidrag till viltvård, information och utbildning i jaktliga frågor. Huvuddelen av de fällavgifter som betalas in kommer att användas för att täcka kostnader för klövviltskador och viltvård inom länet. Avgifterna bör emellertid bestämmas så att ett visst bestämt belopp av varje inbetald avgift kan användas för att bestrida kostnader av gemensam karaktär för viltvården i landet. Dessa belopp bör tillföras jaktvårdsfonden.

Riksdagen hade som redan sagts ingen annan mening.

Mot denna bakgrund är det överraskande att regeringen inte såsom beslutet var förbereder en avveckling utan fortsätter med det 40-procentiga uttaget och dessutom tillför en minimiregel om 90 kronor för varje avgift.

Fällavgiften varierar starkt i landet. För vuxen älg kan variationen vara över 500 kronor.

Detta betyder i praktiken att av viltskador i relativt skadedrabbade län har man en redan hög avgift, ett belopp som därefter ökas med 40 procent till den centrala regleringsfonden. Vill det sig riktigt illa kan "skadelän" tvingas låna av regleringsfonden (lån av sina egna inbetalade medel). Skadelänet får genom procentberäkningen också betala förhållandevis mer till viltvård och viltforskning (till vilket också pengar skall kunna gå) än andra län.

Procentuttag av medel för den begränsade regleringsfond som jakt- och viltvårdsberedningen förordade, måste med den kunskap vi nu har starkt ifrågasättas.

Riksdagen bör påtala att ur viltskadefond och viltskaderegleringsfonden endast bidrag kan tas för jaktens administration. Likaså bör riksdagen erinra regeringen om såväl beredningens som riksdagens intentioner beträffande en avveckling av viltskaderegleringsfonden i dess nuvarande form.

Hemställan

Med stöd av vad i motionen anförts hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bidrag till jaktadministrationens kostnader
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om avveckling av den centrala viltskaderegleringsfonden i dess nuvarande form.

Stockholm den 24 januari 1989

Arne Andersson (m)
i Ljung